

Το «Big Little Lies» φτιάχνει αλήθειες από τα ψέματα

Θοδωρής Δημητρόπουλος

Η μίνι σειρά του HBO από τους δημιουργούς των «Ally McBeal» και «Dallas Buyers Club» διαθέτει ένα σπουδαίο καστ και αφηγείται μια ψυχωμένη ιστορία πόνου - και φόνου. Και ψεμάτων.

«All of the pain, so much power / Running through my veins», τραγουδά ο Μάικλ Κιουανούκα την ώρα που η υπέροχη μπαλάντα του «Cold Little Heart» ντύνει μουσικά μια άκρως μελαγχολική διαδρομή σε υπέροχα παραθαλάσσια σκηνικά. Η ηρωίδες του δράματος οδηγούν σιωπηλά εκεί όπου τα κύματα σκάνε στο έδαφος και οι μόνοι ήχοι που ακούγονται είναι το πονεμένο παράπονο του Κιουανούκα περί πόνου και δύναμης, και τα ίδια τα κύματα.

Είναι το ωραιότερο άνοιγμα σειράς που έχω δει στην τηλεόραση εδώ και χρόνια, όχι απλά πανέμορφο και ανατριχιαστικά ανθρώπινο από μόνο του, μα και απολύτως χαρακτηριστικό της σειράς που μας συστήνει.

Διασκευή του ομότιτλου βιβλίου της Λιάν Μοριάρτι, το «Big Little Lies» ακολουθεί τη ζωή τριών (και κάτι) οικογενειών στην ειδυλλιακή πόλη Μόντερεϊ της Καλιφόρνια. Εκεί όπου τα πάντα μοιάζουν φτιαγμένα για τους τόσο πλούσιους που όχι απλώς δεν τολμάς να ονειρευτείς τον εαυτό σου εκεί, αλλά σχεδόν φοβάσαι να κοιτάξεις. Τα σπίτια είναι φτιαγμένα με τεράστια τζάμια, μια τυπική διαδρομή μες στη μέρα περνά από πανέμορφα παραθαλάσσια τοπία, οι γείτονες είναι ζάπλουτοι, τα καθημερινά προβλήματα αφορούν το είδος της παράστασης που θα ανέβει στο σχολείο.

Είναι ένα σκηνικό ονείρων της φιλελεύθερης ελίτ, αλλά παγιδευμένο στην κάμερα του Ζαν Μαρκ Βαλέ («Wild», «Dallas Buyers Club») με τέτοιες ψυχρά γαλανές αποχρώσεις που νιώθεις κάτι μέσα σου να ξεφυσά από πόνο ακόμα κι όταν απλά κοιτάζεις τον ουρανό. Η ιδέα της αποδόμησης μιας τέλει μικροκοινωνίας όπου οι πάντες αισθάνονται άδαιοι, οι πάντες πονάνε και κανείς δεν είναι αληθινά ευτυχισμένος, είναι όσο παλιά είναι και το ίδιο το αμερικάνικο όνειρο, όμως ο δημιουργός Ντέιβιντ Ε. Κέλι («Ally McBeal», «Boston Legal») έχει πιάσει με την πένα του τις μικρές διακυμάνσεις που αποκαλύπτουν κάτι νέο.

Πρώτα βιολιά είναι η εξαιρετική τριπλέτα ηρωίδων. Η Ρις Γουίδερσπουν παίζει έναν κατεξοχήν Ρις Γουίδερσπουν χαρακτήρα, τη Μάντελιν Μάρθα Μακένζι, πάντα γεμάτη ενέργεια, πάντα με ένα πρότζεκτ -σταυροφορία. Εδώ περνάει τις μέρες της μαχόμενη για το δικαίωμα στο ανέβασμα του θεατρικού «Avenue Q» ως σχολική παράσταση, μια υποδειγματική περίπτωση αλληγορικής λευκής liberal ενοχής. Είναι μια μάχη για την ελευθερία του λόγου, σαφώς, είναι και μια μάχη για την ψυχή μιας κοινότητας βυθισμένης στο προνόμιο που δεν τολμά να κοιτάξει το προνόμιό της κατάματα. Η Μάντελιν είναι παντρεμένη με τον Εντ (υπέροχος ο Ανταμ Σκοτ με τις θλιμμένες σιωπές του), ο οποίος φοβάται, δηλαδή τι φοβάται, σίγουρος είναι, πως η γυναίκα του είναι ακόμα ερωτευμένη με τον πρώην άντρα της, και θεωρεί τον ίδιο τον Εντ κάτι σαν βραβείο της παρηγοριάς.

Ο πρώην είναι ο Νέιθαν, ένας καλιφορνέζος dude παντρεμένος με τη νεότερη Μπόνι της Ζόε Κράβιτς. Η κόρη τους βρίσκεται ανάμεσα σε δυο οικογένειες, δύο φιλοσοφίες. Όταν παίρνει μια απόφαση ισοπεδωτικής επαναστατικότητας, το σύμπαν της Μάντελιν ταράζεται.

Ολοι οι κεντρικοί χαρακτήρες αντιμετωπίζουν αντίστοιχες κρυφές εσωτερικές μάχες. Η Σεϊλίν Γούντλεϊ παίζει την Τζέιν Τσάπμαν, μια νεαρή single μητέρα που μετακομίζει στην πόλη και έχει το μικρό της, εσωστρεφή γιο, Ζίγκι, στην ίδια τάξη με τα παιδιά των άλλων κεντρικών ηρωίδων. Η Τζέιν σταδιακά ανοίγεται στη Μάντελιν, αποκαλύπτοντας μια επίπονη αλήθεια από το παρελθόν το δικό της και του Ζίγκι. Όταν, στο 6 επεισόδιο, η Τζέιν μονολογεί πως εύχεται αυτή η φρίκη να ήταν «μια κακιά στιγμή», έχουμε μια τρομερά δυνατή δραματική στιγμή πάνω στο πώς το τραύμα μασκαρεύεται ως ενοχή.

Στο μεταξύ ο Ζίγκι μπλέκει στο σχολείο, πιθανώς χωρίς να φταίει σε τίποτα, όταν η κόρη μιας μεγαλοδικηγόρου (σίφουνας η Λόρα Ντερν στο ρόλο) υποστηρίζει πως την κακοποίησε, εκκινώντας έτσι μια σειρά ψεμάτων, κατηγοριών και μανιασμένης έχθρας. Πολλοί δημιουργοί, μεταξύ αυτών ακόμα κι ο ίδιος ο Κέλι μιας άλλης εποχής, θα έχτιζαν ένα μεγαλειωδώς camp θέαμα πάνω σε μια τέτοια βάση, μα εδώ κάθε χειρονομία, κάθε πράξη ή λέξη, μεταφέρεται στα βλέμματα των ηρωίδων, μια ακόμα μικρή εχθροπραξία της καθημερινότητας που έρχεται να επιβαρύνει ακόμα περισσότερο το καθημερινό τους καθήκον - το καθήκον να μιλούν, να φέρονται, να κουβαλούν τον εαυτό τους σαν τα πάντα να είναι καλά, τα πάντα τέλεια, από φόβο μήπως οι πληγές τους, όλα τους τα ανομολόγητα, τις αποκαλύψουν για αυτό που στα αλήθεια είναι, δηλαδή πληγωμένοι άνθρωποι.

Το πιο συναρπαστικό storyline όλων κρατά η έτερη νικήτρια Οσκαρ της παρέας, η Νικόλ Κίντμαν, της οποίας η Σελέστ είναι παντρεμένη με τον Πέρι (Αλεξάντερ Σκάρσγκαρντ), έναν βίαιο, επιθετικό, νεότερο άντρα. Η καθημερινή δυναμική του ζευγαριού είναι τρομερά ενδιαφέρουσα, όσο και δύσκολη η ισορροπία του να αποδοθεί στην οθόνη. Η σχέση τους ακροβατεί ανάμεσα στη σεξουαλική ικανοποίηση, τη συναισθηματική εκμετάλλευση και το καθαρό abuse, και είναι κι η ίδια η Σελέστ που δεν ξέρει τι από όλα κυριαρχεί.

Όλες οι ερμηνεύτριες -εξαιρετικές- παίζουν με σοβαρότητα αναμειγμένη με συναισθηματική υπερβολή, σταματώντας ακριβώς όσο πρέπει πριν το δράμα μετατραπεί σε camp. Είναι αξιοθαύμαστη άσκηση ισορροπίας και δείγμα ελέγχου στον τόνο τόσο από εκείνες όσο και από τους ανθρώπους πίσω από την κάμερα. Μα ανάμεσα σε όλες τους, είναι η Νικόλ Κίντμαν που κρύβει στο παγωμένο της πρόσωπο το μεγαλύτερο μέρος της ψυχής της σειράς. Η Κίντμαν έχει χτίσει μια θαυμαστή καριέρα παίζοντας διαφορετικές τονικές προσεγγίσεις μιας ψυχρής, ασπαστασιοποιημένης περσόνας και η Σελέστ είναι μια από τις κορυφαίες. Στη διογκούμενη αμφιβολία της βλέπεις να σιγοβράζει ένα ηφαίστειο καταπιεσμένων αισθημάτων. Είναι όλη η σειρά, σε ένα πρόσωπο επίτονα συγκρατημένων εκφράσεων.

Είναι κρίμα που η δομή που έχει επιλέξει ο Κέλι να αφηγηθεί την ιστορία, έπρεπε να έρθει τυλιγμένη με ένα αχρειαστο περιφερειακό μυστήριο. Είναι μια τεχνική πολυφορεμένη, ειδικά τα τελευταία χρόνια, από trashy σαπουνόπερες («Revenge») μέχρι πρεστίζ νουάρ («True Detective»), μα που εδώ δεν προσφέρει απολύτως τίποτα. Η σειρά ξεκινά προσφέροντάς μας ως δεδομένη πληροφορία πως κάποια στιγμή στην κορύφωση του δράματος θα συμβεί ένα έγκλημα, μα δεν γνωρίζουμε ούτε το θύμα, ούτε το θύτη, ούτε τις συνθήκες.

(Με 6 από τα 7 επεισόδια ολοκληρωμένα ωστόσο, γίνεται αρκετά εμφανές το πώς τελικά θα συνδεθούν όλα.)

Ειλικρινά, είναι κάτι το εκνευριστικά αποσυντονιστικό. Το τόσο αποτελεσματικά γραμμένο και παιγμένο δράμα, μια ιστορία που βλέπει κάτι φαινομενικά πεζό να μετατρέπεται σε συναρπαστική, πανέμορφη τηλεόραση, διακόπτεται κάθε λίγες σκηνές από μια κουστωδία προσώπων από το μέλλον (που δεν εμφανίζονται στην κυρίως ιστορία) που σχολιάζουν το στόρι σα να ήταν επιλεγμένα μέλη κάποιου focus group. «Το άξιζε!», ο ένας, «φαινότανε παιδί από το βλέεεεμμα της» η άλλη, «τελικά θα έπρεπε να το έχουμε δει από την αρχή», προβληματίζεται ένα τρίτο άτομο. Είναι σαν ένα αυτόματης ανανέωσης comments section την ώρα που το θες λιγότερο, παντελώς εκτός τόνου σε σχέση με την υπόλοιπη σειρά. Κάθε φορά που εμφανίζεται κάποιο πρόσωπο από το αστυνομικό τμήμα του μέλλοντος, ξαναθυμάμαι σαν από την αρχή πως, α ναι, αυτό είναι το αφηγηματικό πλαίσιο. Και

ταυτόχρονα εύχομαι να μην είχαν διακόψει ποτέ τη δραματική στιγμή που παρακολουθούσαμε.

Το περιτύλιγμα όμως δεν είναι αρκετό για να ενοχλήσει, τελικά, σε μια σειρά τόσο μεστή όσο αυτή. Πανέμορφα γυρισμένη και εντυπωσιακά παιγμένη, με υπέροχο σάουντρακ και μια πληθώρα έξυπνα και ευαίσθητα γραμμένων διαπροσωπικών σχέσεων, το «Big Little Lies» είναι τελικά ένα εξαιρετικά φτιαγμένο δράμα για το πώς τα καλά θαμμένα ψέματα καταφέρνουν να σκάψουν τη διαδρομή τους προς την επιφάνεια και για το πώς αυτή η πάλη για την Εικόνα, επηρεάζει τα παιδιά της κάθε οικογένειας. Ο ενήλικες γονείς της σειράς κρύβουν καλά (ή έτσι πιστεύουν) τον πόνο τους, αλλά αυτός μεταδίδεται παρόλ' αυτά στα παιδιά τους σαν κρυφός σύνδεσμος DNA. Διαμέσου του στόρι, όσα κρύβουν οι γονείς τα εκφράζουν, με τον ένα τρόπο ή τον άλλον, τα παιδιά. Μέσα από πράξεις ή αποφάσεις.

Στο κλείσιμο του «Cold Little Heart», ο Κιουανούκα λέει πως «Maybe this time I can go far / But thinking about where I've been ain't helping me start». Τα αντιμετωπίζεις αυτά που σε κρατούν πίσω, παγιδευμένο, είναι δύσκολο, όσο και αληθινά παγκόσμιο, ακόμα κι όταν (ή ίσως ακριβώς επειδή) το βλέπουμε να εκφράζεται μέσα από χαρακτήρες που φαινομενικά τα έχουν όλα. Η αφοσίωση σε αυτούς τους χαρακτήρες είναι εν τέλει και ο λόγος που αυτή δεν είναι μια ακόμα συνηθισμένη ιστορία πλούσιων λευκών προβλημάτων.

Το «Big Little Lies» της Λίαν Μοριάρτι με τον ελληνικό τίτλο «Μυστικά και Ψέματα» κυκλοφορεί από τις εκδόσεις Ψυχογιός